

MLL:n monimuotoisen lapsi- ja perhetoiminnan varhaisen tuen sisältö

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) on valtakunnallinen kaikille avoin kansalaisjärjestö, jonka päämääränä on edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia, lisätä lapsuuden arvostusta ja näkyvyyttä yhteiskunnassa, sekä tuoda lapsen näkökulmaa päätöksentekoon. MLL toimii sen puolesta, että jokaisen lapsen oikeus turvalliseen lapsuuteen toteutuisi ja että vanhemmat saisivat lähiympäristöstään riittävästi tietoa ja tukea, jota he lapsiperheen arjessa kaipaavat. MLL:n toiminnan lähtökohtana ovat MLL:n arvot: lapsen ja lapsuuden arvostus, yhteisvastuu, inhimillisyys ja yhdenvertaisuus. Arvoja täydentävät periaatteet ovat avoimuus, ilo, kumppanuus, osallisuus ja arjen arvostus.

1. MLL:n yhdistysten ja vapaaehtoisten ammatillinen ohjaus

MLL:n piirin tarjoama ammatillinen ohjaus lisää paikallisyhdistyksissä toimivien vapaaehtoisten osaamista sekä perheitä tukevan vapaaehtoistoiminnan pitkäjänteisyyttä ja näkyvyyttä. Koordinaattorin tehtävänä on paikallisen vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus ja tuki, uusien vapaaehtoisten työmuotojen käynnistäminen, vapaaehtoisten rekrytoiminen ja kouluttaminen. Koordinaattori toimii linkkinä paikallisyhdistysten vapaaehtoisten ja kunnan toimijoiden välillä, ja kehittää perhekeskustoimintaa yhteistyössä kuntien ja muiden kunnassa toimivien tahojen kanssa. Yhteistyössä toimiminen varmistaa, että kunnan ja MLL:n toiminta täydentävät toisiaan, eikä päällekkäisyyttä synny.

1.1 MLL:n perhekahvilat

Perhekahvilat ovat MLL:n paikallisyhdistysten ylläpitämiä kynnyksettömiä kohtaamispaikkoja alueen perheille. Ne tarjoavat tukea ja tietoa vanhemmuudesta ja mahdollisuuden osallisuuteen ja sosiaalisten verkostojen luomiseen - perheet tutustuvat oman alueen muihin lapsiperheisiin ja samalla tietoisuus oman alueen palveluista kasvaa. Samalla lapset saavat seuraa ja mukavaa tekemistä. Perhekahvilat syntyvät vanhempien omasta aloitteesta ja toimivat vapaaehtoisvoimin. Toisinaan keskustelua on vauhdittamassa asiantuntija-alustajia tai vierailijoita. Keskustelujen aiheet nousevat perhekahvilan kävijöiden tarpeista ja ajankohtaisista aiheista.

1.2 MLL:n vertaisryhmätoiminta

Vertaisryhmätoiminnan lähtökohtana on vanhemmuuden voimavarojen vahvistaminen vuorovaikutuksen avulla. Vertaisryhmissä samanlaisessa elämäntilanteessa olevat perheet tutustuvat toisiinsa ja keskustelevat lapsiperheiden elämään liittyvistä asioista sekä etsivät ratkaisuja mieltä askarruttaviin kysymyksiin. Vertaistuki on yhdessä oppimista, kokemusten ja hiljaisen tiedon jakamista. Osallisuuden kokeminen sekä tunne joukkoon kuulumisesta lisää hyvinvointia.

1.3 MLL:n kerhotoiminta

MLL:n kerhotoiminta tukee lasten kasvua ja kehitystä, sekä vahvistaa lasten sosiaalisia taitoja, sosiaalista pääomaa ja osallisuutta. Kerhot tarjoavat lapsille mahdollisuuden oppia uutta, harjoitella ja kehittää taitojaan heitä kiinnostavissa asioissa ilman suorittamisen pakkoa. Kerhotoiminta suuntaa lasten vapaa-ajankäyttöä mielekkäällä ja kehittäväällä tavalla ja luo pohjan myöhemmälle harrastamiselle. Vanhempi-lapsikerhot tarjoavat vanhemmille tai isovanhemmille yhteistä tekemistä ja mahdollisuuden yhdessäoloon.

2. MLL:n tukihenkilötoiminta

MLL:n tukihenkilötoiminta (perhekummi-, kaveri- ja ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminnat sekä mummi- ja vaaritoiminta) on piirin organisoimaa, ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistoimintaa. Toiminnasta kiinnostuneet vapaaehtoiset haastatellaan ja he osallistuvat tukihenkilöiden peruskoulutukseen. Peruskoulutuksen lisäksi tukihenkilöt saavat säännöllisesti ohjausta. Perheet voivat hakeutua toiminnan pariin itse tai ammattilaisen ohjaamana. Kunkin tukisuhteen aluksi määritellään toiminnan tavoitteet yhdessä perheen ja tukihenkilön kanssa. Tukisuhteen lähtökohtana on vapaaehtoinen ja tasavertainen kumppanuus. Tukihenkilöt sitoutuvat toimimaan vuoden ajan perheen / lapsen kanssa.

2.1 MLL:n perhekummitoiminta

Perhekummitoiminnan tarkoituksena on tukea ensisijaisesti vauvaa odottavia tai neuvolaikäisten lasten vanhempia keskustelemalla ja kuuntelemalla sekä auttamalla arjen asioissa. Toiminta tukee lapsiperheiden hyvinvointia ja vanhemmuutta sekä ehkäisee ongelmien syntymistä ja kasautumista. Perheiden hyvinvointi lisääntyy ja koko perheen elämänhallinta vahvistuu.

2.2 MLL:n kaveritoiminta

Kaveritoiminta on tarkoitettu 6-17 –vuotiaille lapsille ja nuorille, joilla ei ole lastensuojelun asiakkaita. Kaveritoiminnan tarkoituksena on vahvistaa lapsen tai nuoren vuorovaikutustaitoja ja itsetuntoa, löytää lapselle tai nuorelle mielekäs harrastus ja tukea ystävyyssuhteiden syntymisessä. Lasta ja nuorta voidaan tukea varhaisessa vaiheessa ehkäisevän työn keinoin, jolloin ongelmat eivät kasaudu ja kärjisty. Lapsen/nuoren hyvinvointi lisääntyy ja koko perheen elämänhallinta vahvistuu.

2.3 MLL:n ystäväksi maahanmuuttajaäidille toiminta

Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminnan tarkoituksena on tukea maahanmuuttajaäitien kotoutumista Suomeen, kielenoppimista ja tutustuttaa heidät suomalaiseen yhteiskuntaan sekä kulttuuriin. Vastavuoroisesti suomalaiset naiset oppivat uusia asioita uusista kulttuureista.

2.4 MLL:n mummi- ja vaaritoiminta

Lukumummit ja -vaarit lukevat kouluilla yhdessä 2–6. luokkalaisten lasten kanssa, jotka tarvitsevat lisätukea lukemiseen. Toiminta tapahtuu kahden kesken tai pienissä ryhmissä. Toiminnan tarkoituksena on parantaa lasten lukemissujuvuutta sekä innostaa heitä lukemisen pariin yhteisten lukutuokioiden avulla. Lukutuokioiden lomassa syntyy luontevaa kohtaamista sukupolvien välille. Toiminta voidaan kohdistaa maahanmuuttajalapsille, jolloin tuetaan erityisesti sanavaraston kasvua suomen kielellä tai vaihtoehtoisesti maahanmuuttajataustaiset lukumummit ja -vaarit pitävät lukutuokioita omalla äidinkielellään. Lisäksi mummi- ja vaaritoimintaa voidaan toteuttaa esim. luontoteemojen ympärillä luontomummien ja -vaarien avulla.

3. MLL:n eroauttamistyö

Perhesatamat tarjoavat kohtaamispaikan lapsiperheille, joilta puuttuu eron jälkeen kodinomainen paikka, jossa tavata ja viettää aikaa yhdessä lapsen kanssa. Palvelun tarkoitus on tukea lapselle tärkeiden ihmissuhteiden jatkuvuutta eron jälkeen ja tarjota puolueeton tila tapaamiselle elämän muutuskohdassa. Keskeisiä tekijöitä toiminnassa on yhteistyövanhemmuuden, vanhemmuustaitojen sekä etävanhemmuuden tukeminen. Kohtaamispaikkaa voi varata myös lapsen ja isovanhempien sekä muiden läheisten tapaamiseen. Lapselle on tärkeää saada säilyttää suhteet isovanhempiinsa ja muihin läheisiinsä vanhempien erosta huolimatta. Sukupolvien välinen yhteydenpito vahvistaa lapsen sidettä sukuun ja perheeseen sekä antaa hyvän mahdollisuuden isovanhemmille tukea vanhempia haastavassa elämän tilanteessa viettämällä aikaa lapsenlapsen kanssa.

Perhesatamatoiminnan lisäksi järjestetään lasten ja aikuisten erovertaisryhmätoimintaa, koulutus- ja infotilaisuuksia ammattilaisille ja vanhemmille, vapaaehtois- eli perheluotsikoulutuksia ja -perehdytyksiä, vankistetaan alueellisia ja maakunnallisia eroauttamisverkostoja ja tuodaan esiin eroperheiden tarpeita kohtaamispaikka- ja perhekeskustoiminnan kehittämisessä.

4. MLL:n vanhemmuuden ja parisuhteen tuki

Ammatillisesti ohjattu vertaisryhmätoiminta on tavoitteellista ja säännöllistä. Ryhmien tarkoituksena on täydentää kunnan lapsiperheidenpalveluita ja ehkäistä korjaavan lastensuojelun tarvetta. Ryhmät ovat suunnattu lasta odottaville ja alle 4 -vuotiaiden lasten vanhemmille. Ryhmien tavoitteena on tukea parisuhdetta, vanhemmuutta ja sosiaalisten verkostojen syntymistä. Sisältöalueet perustuvat vanhempien ja perheiden toiveisiin ja tarpeisiin, joita kartoitetaan yhteistyössä kunnan perhekeskustoimijoiden kanssa.

5. MLL:n lastenhoitotoiminta

MLL:n lastenhoitoapu on tarkoitettu kaikille tilapäistä lastenhoitoa tarvitseville perheille. Lastenhoitotoiminta auttaa, kun lapsi sairastuu, tai kun vanhemmat muuten tarvitsevat lyhytaikaista lastenhoitoapua. Lastenhoitoapu on universaali ehkäisevä palvelu, joka on kaikkien lapsiperheiden ulottuvilla vuorokauden ajasta riippumatta. Eriytynyt merkitys sillä on perheille, jotka eivät saa hoiva-apua lähiverkostoiltaan. MLL valitsee, kouluttaa, ohjaa ja välittää hoitajat perheisiin. Perhe toimii hoitajan työnantajana. Myös kunta/kaupunki voi ohjata perheen lastenhoitotoiminnan piiriin ja halutessaan korvata perheelle aiheutuneita kuluja. Lastenhoitajista suuri osa on nuoria, jotka saavat hyvän koulutuksen ja toiminnan myötä myös merkittävää työ- ja vastuukokemusta.

MLL:n monipuolinen toiminta osana kunnan perhekeskuksia ja kohtaamispaikkatoimintaa vahvistaa perheiden tukiverkostoja ja ehkäisee tehokkaasti arjen ongelmien kasaantumista. Useissa perheiden pulmatilanteissa toisten vanhempien vertaistuki riittää, eikä ammattiapuun ole tarvetta turvautua.

Lisätietoja:

Christa Carpelan
Toiminnanjohtaja
050 406 3763
christa.carpelan@mll.fi

Maiju Vesa
Järjestöpäällikkö
050 302 0269
maiju.vesa@mll.fi